

V E N D I M
Nr. 51, datë 23.1.2003

**PËR MIRATIMIN E MARRËVESHJES, NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË FEDERALE TË REPUBLIKËS
FEDERALE TË JUGOSLLAVISË, PËR NXITJEN DHE MBROJTJEN E NDËRSJELLË TË
INVESTIMEVE**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 17 e 23 të ligjit nr. 8371, datë 9.7.1998 “Për lidhjen e traktateve dhe marrëveshjeve ndërkombëtare”, me propozimin e Zëvendëskryeministrit dhe Ministër i Punëve të Jashtme, Këshilli i Ministrave

V E N D O S I:

Miratimin e Marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë Federale të Jugosllavisë, për nxitjen dhe mbrojtjen e ndërsjellë të investimeve.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Fatos Nano

MARRËVESHJE
**NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË
FEDERALE TË REPUBLIKËS FEDERALE TË JUGOSLLAVISË PËR NXITJEN DHE
MBROJTJEN RECIPROKE TË INVESTIMEVE**

Këshilli i Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeveria Federale e Republikës Federale të Jugosllavisë, këtu më poshtë të referuara si “Palë”:

Duke dëshiruar të intensifikojnë bashkëpunimin ekonomik për përfitimin reciprok të të dy vendeve;

Duke synuar të krijojnë kushte të favorshme për investimet e bëra nga investitorët e secilës Palë në territorin e Palës tjetër;

Duke njohur se nxitja dhe mbrojtja e investimeve në bazë të kësaj Marrëveshjeje do të stimulojë iniciativat investuese në këtë fushë.

Ranë dakord si vijon:

Neni 1
Përkufizime

Për qëllime të kësaj Marrëveshjeje:

Termi “Investitor” kupton:

a) personat fizikë të cilët, në përputhje me ligjet e kësaj Pale, konsiderohen si shtetas të saj dhe janë duke bërë investime në territorin e Palës tjetër.

b) personat juridik, duke përfshirë shoqëritë, shoqatat, shoqëritë e përbashkëta, korporatat, filialet dhe çdo lloj tjetër organizimi të inkuorporuar ose të krijuar ose me fjalë të tjera të organizuar në përputhje me ligjin dhe rregullat e Palës ku janë të vendosura këto persona juridikë.

2. Termi “Investim” kupton çdo lloj pasurie dhe në veçanti, por jo ekskluzivisht, si më poshtë:

a) pjesëmarrjen me aksione, detyrimet e një shoqërie dhe çdo formë tjetër e pjesëmarrjes në një shoqëri;

b) pretendimet në para ose të çdo forme tjetër në bazë të një kontrate që ka vlerë ekonomike lidhur me një investim;

c) pasurinë e tundshme dhe të patundshme si dhe çdo të drejtë tjetër, si hipotekat, qiratë, uzufrukti, pengjet dhe të drejta të ngjashme;

d) të drejtat e pronësisë industriale dhe intelektuale si patentat, licencat, markat tregtare, emrat tregtarë, si dhe proceset teknike, know-how, dhe dëshira e mirë;

e) të drejtat për të ndërmarrë veprimtari ekonomike dhe tregtare në bazë të ligjit ose në sajë të një kontrate, duke përfshirë koncensionet për kërkimin, kultivimin, nxjerrjen ose shfrytëzimin e burimeve natyrore;

Çdo ndryshim në formën në të cilën pasuritë janë investuar ose riinvestuar nuk do të prekin karakterin e tyre si investim, në rast se ky ndryshim është kryer në përputhje me ligjet dhe rregullat e Palës pritëse të investimit.

3. Termi “të ardhura” kupton shumat e vjela nga një investim, dhe përfshin në veçanti, por jo ekskluzivisht, fitimin, dividendet, interesin, rritjen e kapitalit, shpërblime dhe të ardhura të tjera.

4. Termi “territor” kupton:

- lidhur me Republikën e Shqipërisë: Territorin nën sovranitetin e Republikës së Shqipërisë përfshirë ujërat territoriale e shellfin kontinental mbi të cilat Republika e Shqipërisë në përputhje me ligjet dhe rregullat e saj kombëtare dhe të drejtës ndërkombëtare, ushtron të drejtat e saj sovraane e ligjore; dhe

- lidhur me Republikën Federale të Jugosllavisë: Tërësinë e kufijve tokësorë dhe ujorë, bregdetin dhe nëntokën e tij jashtë territorit ujor mbi të cilat Republika Federale e Jugosllavisë në përputhje me ligjet dhe rregullat e saj kombëtare dhe të drejtën ndërkombëtare ushtron të drejtën sovraane dhe ligjore.

Neni 2

Nxitja dhe pranimi

1. Çdo Palë do të nxisë dhe do të krijojë kushte të favorshme për investitorët e Palës tjetër, për të bërë investime në territorin e saj dhe do t'i pranojë këto investime në përputhje me legjislacionin dhe rregullat e saj.

2. Kur një Palë ka pranuar një investim në territorin e saj, ajo do t'i japë, në përputhje me ligjet dhe rregullat e saj, lejet e nevojshme që janë të lidhura me këtë investim dhe kryerjen e marrëveshjeve të licencimit dhe kontratave për asistencë teknike, tregtare ose administrative.

Neni 3

Mbrojtja

1. Investimeve të bëra nga investitorët e njëres Palë në territorin e Palës tjetër, në çdo kohë do t'u jepet një trajtim i drejtë dhe i barabartë dhe do të gëzojnë mbrojtje dhe siguri të plotë ligjore. Në asnjë rast një Palë nuk do t'u japë këtyre investimeve trajtim më pak të favorshëm sesa ai i kërkuar nga e drejta ndërkombëtare.

2. Asnjëra Palë nuk do të pengojë në asnjë mënyrë, nëpërmjet masash arbitrare ose diskriminuese, operimin, menaxhimin, mirëmbajtjen, përdorimin, gëzimin, shitjen dhe nëse është rasti edhe likuidimin e këtyre investimeve. Çdo Palë do të vëzhgojë çdo detyrim që ka të bëjë me investimet e investitorëve të Palës tjetër.

Neni 4

Trajtimi kombëtar dhe i kombit më të favorizuar

1. Çdo Palë do t'ju japë në territorin e saj, investimeve ose të ardhurave të investitorëve të Palës tjetër, një trajtim jo më pak të favorshëm sesa ai që ajo i ka dhënë investimeve dhe të ardhurave të investitorëve të një shteti të tretë, cilido është më i favorshëm për investitorin në fjalë.

2. Ky trajtim nuk do të shtrihet tek privilegjet të cilat secila Palë mund t'ju japë investitorëve të një shteti të tretë, për shkak të anëtarësimit të tyre ose përfshirjes në ndonjë zonë të tregtisë së lirë, bashkimi doganor, tregu të përbashkët ose ndonjë marrëveshjeje ndërkombëtare të ngjashme, ekzistuese ose që do të krijohet në të ardhmen, tek të cilat cilado prej Palëve është ose mund të bëhet Palë.

3. Çdo Palë, në përputhje me ligjet dhe rregullat e veta, do t'ju japë investimeve ose të ardhurave të investitorëve të Palës tjetër, një trajtim jo më pak të favorshëm sesa ai i dhënë investimeve

ose të ardhurave të investitorëve të vet.

4. Trajtimi i dhënë në këtë nen nuk do të konsiderohet si detyrim për një Palë që të shtrijë tek investitorët e Palës tjetër përfitimet e çdo trajtimi, preference ose privilegji që rezulton nga ndonjë marrëveshje ndërkombëtare që ka të bëjë tërësisht ose kryesisht me taksimin, përfshirë çdo marrëveshje për evitimin e taksimit të dyfishtë, ose çdo ligj kombëtar që ka të bëjë tërësisht ose kryesisht me taksimin.

Neni 5 **Shpronësimi**

1. Invesitimet ose të ardhurat e investitorëve të secilës prej Palëve në territorin e Palës tjetër nuk do të shpronësohen, shtetëzohen ose nuk do të jenë subjekt i ndonjë mase tjetër që ka efekt ekuivalent me atë të shpronësimit, ose të shtetëzimit (këtu më poshtë referuar si “shpronësim”), me përjashtim kur kërkohet për interes publik, mbështetur në ligj, mbi baza jodiskriminuese dhe kundrejt një pagese të menjëhershme të përshtatshme dhe një kompensimi efektiv.

2. Ky kompensim do të llogaritet me vlerën e tregut të investimit të shpronësuar, në momentin përpara se masa e shpronësimit të kryhet, ose përpara se ky shpronësim të bëhet publikisht i njohur, cilito është më i hershmi. Kompensimi do të përfshijë interesin e zakonshëm tregtar deri në datën e pagesës, do të paguhet pa vonesë, në një monedhë lirisht të konvertueshme dhe do të jetë efektivisht i realizueshëm dhe lirisht i transferueshëm.

3. Investitori i prekur, gëzon të drejtën, sipas ligjit dhe rregullave të Palës që bën shpronësimin, për një shqyrtim të menjëhershëm nga ana e autoriteteve gjyqësore ose kompetente dhe të pavarura të kësaj Pale, të rastit të tij dhe të përcaktojë nëse ky shpronësim dhe vlerësimi i investimit të tij është në përputhje me parimet e vendosura në këtë nen.

Neni 6 **Kompensimi për humbjet**

1. Investitorët e një Pale, investimet ose të ardhurat e të cilëve pësojnë humbje në territorin e Palës tjetër për shkak të konfliktit të armatosur, revolucionit, gjendjes së emergjencës kombëtare, revoltës, kryengritjeve, luftës civile ose ngjarjeve të ngjashme, do t’u jepet nga Pala e fundit në lidhje me kthimin, zhdëmtimin, kompensimin ose ndonjë zgjidhje tjetër të vlefshme, një trajtim jo më pak i favorshëm sesa kjo Palë i jep investitorëve të vet ose të një shteti të tretë cilito qoftë më i favorshmi prej tyre për investitorin. Pagesat e rezultuara do të jenë lirisht të transferueshme.

2. Pavarësisht nga paragrafi 1, një investitori të një Pale, i cili në secilën nga situatat e referuara në këtë paragraf, pëson humbje në territorin e Palës tjetër që rezultojnë nga:

- a) konfiskimi i investimit ose i një pjese të tij nga forcat ose autoritetet e kësaj të fundit; ose
- b) shkatërrimi i investimit ose i një pjese të tij nga forcat ose autoritetet e kësaj të fundit, që nuk është i nevojshëm për situatën, do t’i jepet nga Pala e fundit dëmshpërblimi ose kompensimi i cili në çdo rast do të jetë i menjëhershëm, i përshtatshëm dhe efektiv. Pagesat e rezultuara do të bëhen pa vonesë në monedhë lirisht të konvertueshme dhe lirisht të transferueshme.

Neni 7 **Transferimet**

1. Çdo Palë do t’ju garantojë investitorëve të Palës tjetër, në përputhje me ligjet dhe rregullat e Palës së parë, transferimin e lirë të të gjitha pagesave dhe detyrimeve fiskale që kanë të bëjnë me investimet e tyre. Këto transferime do të përfshijnë në veçanti, por jo ekskluzivisht:

- (a) kapitalin fillestar dhe çdo shtesë në kapital për mirëmbajtjen ose rritjen e një investimi;
- (b) të ardhurat nga investimi;
- (c) fondet për shlyerjen e huave në lidhje me një investim;
- (d) kompensimet që jepen në bazë të neneve 5 dhe 6;
- (e) të ardhurat nga shitja ose likuidimi total ose i një pjese të investimit;
- (f) të ardhura dhe shpërblime të tjera të personelit të angazhuar nga jashtë në lidhje me një investim;

(g) pagesat që kryhen për zgjidhjen e një mosmarrëveshjeje, sipas neneve X dhe XI.

2. Transferimet sipas kësaj Marrëveshjeje do të kryhen pa vonesë dhe në një monedhë lirisht të transferueshme me kursin e këmbimit që mbizotëron në datën e transferimit.

3. Palët do t'iu japin transferimeve që referohen në këtë nen një trajtim jo më pak të favorshëm sesa ai që i është dhënë transferimit të pagesave, që rrjedhin nga investimet e bëra nga investitorët e ndonjë shteti të tretë.

Neni 8

Kushtet më favorizuese

Nëse legjislacioni i ndonjëres prej Palëve ose detyrimet që rrjedhin sipas të drejtës ndërkombëtare ekzistuese ose të vendosur më vonë midis Palëve si plotësim i kësaj Marrëveshjeje, përmbajnë një rregullim, qoftë ky i përgjithshëm ose i veçantë, që i jep investitorëve të Palës tjetër një trajtim më të favorshëm sesa ai i dhënë nga kjo Marrëveshje, ky rregullim do të jetë mbizotërues për aq sa ai është më i favorshëm kundrejt kësaj Marrëveshjeje.

Neni 9

Subrogimi

1. Nëse një Palë ose Agjencia e përcaktuar prej saj bën një pagesë për një zhdëmtim, garanci ose kontratë sigurimi kundrejt një risku jotregtar në lidhje me një investim të bërë nga ndonjë prej investitorëve të saj në territorin e Palës tjetër, Pala e fundit do të njohë kalimin e çdo të drejte ose detyrimi të këtij investitori tek ish Pala apo Agjencia e përcaktuar prej saj, që të ushtrojë në bazë të zëvendësimit me të drejta të plota, çdo të drejtë në të njëjtën masë sa edhe paraardhësi i tij.

2. Ky zëvendësim me të drejta të plota do të bëjë të mundur që ish Pala ose Agjencia e përcaktuar prej saj të jetë direkt përfituese e çdo pagese për dëmshpërblim apo kompensim tjetër, që mund të ngarkohet të kryejë investitori.

3. Subrogimi i të drejtave dhe detyrimeve për dëmshpërblimin e investimit do të aplikohet gjithashtu në përputhje me nenin 7 të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 10

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve midis Palëve

1. Çdo mosmarrëveshje midis Palëve në lidhje me interpretimin ose zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, për sa është e mundur, do të zgjidhet nëpërmjet kanaleve diplomatike.

2. Në qoftë se mosmarrëveshja nuk është e mundur të zgjidhet brenda 6 (gjashtë) muajve prej fillimit të bisedimeve, ajo do t'i nënshtrohet me kërkesën e njëres prej dy Palëve, një gjykate arbitrazhi.

3. Gjykata e arbitrazhit do të krijohet në mënyrën e mëposhtme: çdo Palë do të emërojë një gjykatës dhe këta gjykatës do të zgjedhin një shtetas të një shteti të tretë si president. Gjykatësit do të zgjidhen brenda tre muajve dhe presidenti brenda pesë muajve, nga data kur secila Palë njofton tjetrën për dëshirën e saj që t'ja nënshtrojë mosmarrëveshjen gjykatës së arbitrazhit.

4. Në rast se brenda afateve të specifikuara në paragrafin (3) të këtij neni nuk janë bërë emërimet e nevojshme, secila Palë, në mungesë të ndonjë marrëveshjeje tjetër, mund të ftojë presidentin e Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, të bëjë emërimet e nevojshme. Në rast se Presidenti është shtetas i ndonjëres prej Palëve, ose në qoftë se ai ndalohet të kryejë funksionet e mësipërme, Zëvendëspresidenti ftohet që të bëjë emërimet e nevojshme. Në rast se Zëvendëspresidenti gjithashtu është shtetas i njëres prej Palëve ose nëse ai ndalohet të kryejë funksionet e mësipërme, anëtar i më i vjetër i Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë i cili nuk është shtetas i njëres prej Palëve do të ftohet të bëjë emërimet e nevojshme.

5. Gjykata do t'i nxjerrë vendimet e saja në bazë të respektimit të ligjit kombëtar dhe rregullave që përmban kjo Marrëveshje si dhe parimeve universale të së drejtës ndërkombëtare.

6. Gjykata e arbitrazhit i përcakton vetë procedurat.

7. Gjykata e arbitrazhit do t'i marrë vendimet me shumicë votash dhe ky vendim do të jetë përfundimtar dhe detyrues për të dyja Palët.

8. Çdo Palë do të përballojë shpenzimet për gjykatësin e zgjedhur prej tij dhe ato të përfaqësimit në procedurat e arbitrazhit. Shpenzimet e tjera përfshirë dhe ato të presidentit do të përballohen në pjesë të barabarta nga të dyja Palët.

Neni 11

Mosmarrëveshjet midis njërës Palë dhe një investitori të Palës tjetër

1. Mosmarrëveshjet që mund të ngrihen midis njërës Palë dhe një investitori të Palës tjetër në lidhje me një investim, do të paraqiten me shkrim, përfshi dhe një informacion të detajuar, nga investitori tek Pala pritëse e investimit. Përsa të jetë e mundur, Palët e interesuara do të përpiqen ta zgjidhin këtë mosmarrëveshje në mënyrë miqësore.

2. Në rast se këto mosmarrëveshje nuk mund të zgjidhen miqësisht brenda gjashtë muajve nga data kur njoftimi me shkrim referuar paragrafit 1 është shtruar për zgjidhje, mosmarrëveshja do t'i nënshtrohet, sipas zgjedhjes së investitorit:

a) gjykatës kompetente të Palës në territorin e së cilës investimi është kryer;

b) një gjykatë arbitrazhi të përkohshme të krijuar sipas Rregullave të Arbitrazhit të Komisionit të Kombeve të Bashkuara për Ligjin Tregtar Ndërkombëtar (UNCITRAL);

c) Qendrës Ndërkombëtare për Zgjidhjen e Mosmarrëveshjeve të Investimeve (ICSID) të krijuar nga "Konventa për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të investimeve ndërmjet shteteve dhe shtetasve të shteteve të tjera", e hapur për nënshkrim në Washington në 18 mars 1965, në rastin kur të dy Palët janë anëtare të kësaj Konvente.

3. Arbitrimi do të bazohet në:

- dispozitat e kësaj Marrëveshjeje;

- rregullat dhe parimet universale të së drejtës ndërkombëtare;

- ligji kombëtar i Palës në territorin e së cilës është bërë investimi.

4. Një Palë nuk do të shfrytëzojë për mbrojtje, dëmshpërblim ose kompensim tjetër për të gjitha ose një pjesë të dëmit të pësuar që është marrë ose do të merret nga investitori në bazë të një kontrate garancie ose sigurimi.

5. Vendimet e arbitrazhit do të jenë përfundimtare dhe detyruese për Palët në mosmarrëveshje. Secila Palë merr përsipër që të zbatojë vendimet në përputhje me legjislacionin e vendit të saj.

Neni 12

Hyrja në fuqi, kohëzgjatja dhe përfundimi

1. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi në datën në të cilën Palët do të njoftojnë njëra-tjetrën se formalitetet kushtetuese të kërkuara për hyrjen në fuqi të një Marrëveshje Ndërkombëtare janë përfunduar. Ajo do të jetë në fuqi për një periudhë dhjetë vjeçare, dhe do të rinovohet në mënyrë të heshtur, për një periudhë dy vjeçare në vazhdim.

2. Secila Palë mund ta përfundojë këtë Marrëveshje me një njoftim me shkrim, adresuar Palës gjashtë muaj përpara datës së përfundimit të saj.

3. Për investimet e bëra para datës së përfundimit të kësaj Marrëveshjeje, dispozitat e të gjitha neneve të kësaj Marrëveshjeje do të mbeten në fuqi për një periudhë të mëtejshme prej dhjetë vjetësh nga data e përfundimit të kësaj Marrëveshjeje.

Dëshmojmë se kjo Marrëveshje është nënshkruar me plotfuqishmëri respektive.

Bërë në Beograd, më 26.11.2002 në dy origjinale në gjuhët shqip, serbisht dhe anglisht duke qenë të gjitha tekstet me fuqi të barabartë.

Në rast mosmarrëveshjeje në interpretim, do të merret për bazë teksti në gjuhën angleze.